

ด่วนที่สุด

ที่ พส ๑๐๐๖.๔/๐๖๕๓

ส.ค. 2/246
29 ก.ค. 9
15.๐๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ20942 ลง 15.06.01
รับที่ : ๕11721/59 ลง 15.06.01
วันที่ : 29 ก.ค. 59 เวลา : 14:50

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประเมินก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงจากมาตรการในภาคพลังงานปี พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอเรื่อง ผลการประเมินก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงจากมาตรการในภาคพลังงานปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ มีมติเห็นชอบกับการแสดงเจตจำนงการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศไทย (Nationally Appropriate Mitigation Actions: NAMAs) โดยเสนอตัวเลขของศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกเป็นช่วง (Range) ระหว่างร้อยละ ๗ - ๒๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในภาคพลังงานและขนส่ง โดยแบ่งออกเป็นการดำเนินการเองภายในประเทศ (Domestically-supported NAMAs) ที่ร้อยละ ๗ และการดำเนินการที่ขอรับการสนับสนุนระหว่างประเทศ (Internationally-supported NAMAs) อีกร้อยละ ๑๓ ซึ่งประเทศไทยได้ยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงอย่างเป็นทางการต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ และคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบต่อกรอบโครงสร้างการตรวจวัด รายงาน และทวนสอบ (Measurement Reporting and Verification: MRV) รวมทั้งกรอบระยะเวลาในการรายงานผลของมาตรการ

ลดก๊าซ...

ลดก๊าซเรือนกระจกในส่วนที่ดำเนินงานเองในประเทศของมาตรการด้านพลังงาน ทั้งนี้ NAMAs ในส่วนที่ดำเนินการเองภายในประเทศ ประกอบด้วยมาตรการหลักตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๙) และแผนอนุรักษ์พลังงาน (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๗๙) ดังนี้ ๑) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานธรรมชาติ ๒) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานชีวภาพ ๓) มาตรการผลิตไบโอดีเซลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง ๔) มาตรการผลิตเอทานอลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง และ ๕) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

นอกจากนั้น คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบต่อ (ร่าง) ข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (Intended Nationally Determined Contribution: INDC) และเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓) โดยกำหนดเป้าหมายขั้นต่ำที่ร้อยละ ๒๐ จากกรณีปกติ และกำหนดเป้าหมายขั้นสูงที่ร้อยละ ๒๕ จากกรณีปกติ และประเทศไทยได้ยื่นข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (INDC) ต่อ UNFCCC แล้ว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

การดำเนินงานติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศรายปี จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถประเมินถึงความเป็นไปได้และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย NAMAs ตามที่แสดงเจตจำนงไว้ นอกจากนี้ การดำเนินงาน NAMAs นั้นจะส่งผลต่อการดำเนินงาน INDC หากการดำเนินการมาตรการหรือกิจกรรมนั้นเกิดก่อนปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และมีการดำเนินการต่อเนื่องไปจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๓

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ร่วมกับกระทรวงพลังงานจัดทำระบบ MRV ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมา กระทรวงพลังงาน โดยคณะทำงานประสานงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของกระทรวงพลังงาน ได้แต่งตั้งคณะทำงานย่อยด้านวิชาการก๊าซเรือนกระจกภาคพลังงาน ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้กระทรวงพลังงาน ผู้แทนจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ในการพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้จากการดำเนินงานตามนโยบายหรือมาตรการด้านพลังงาน และการรายงานผลดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศในภาคพลังงาน เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ โดยกระทรวงพลังงานได้นำส่งรายงานการติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการภาคพลังงานปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งสามารถนับผลการดำเนินงานที่สามารถทำให้ก๊าซเรือนกระจกลดลงได้ประมาณร้อยละ ๔ เทียบกับกรณีปกติ หรือประมาณ ๑๔.๓๔ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า จาก ๕ มาตรการ ได้แก่ ๑) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานธรรมชาติ ๒) มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานชีวภาพ ๓) มาตรการผลิตไบโอดีเซลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง ๔) มาตรการผลิตเอทานอลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง และ ๕) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ซึ่งคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติได้รับทราบผลการประเมินดังกล่าว ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ และผลการดำเนินงานดังกล่าวได้ถูกรายงานในรายงานความก้าวหน้ารายสองปี ฉบับแรก (Thailand's First Biennial Update Report) ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ยื่นเสนอต่อ UNFCCC เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินงานร่วมกับกระทรวงพลังงานเพื่อประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการภาคพลังงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และกระทรวงพลังงานมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๕๑๐/๒๕๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ นำส่งรายงานการติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการภาคพลังงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่อกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบการรายงานผลการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยในภาพรวมต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากมาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบหรือพิจารณา ทั้งนี้ เรื่องการลดก๊าซเรือนกระจกเป็นเรื่องที่นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการ ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ทุกส่วนราชการพิจารณาดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยให้รายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกเดือน

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ ผลการประเมินก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงจากมาตรการในภาคพลังงานปี พ.ศ. ๒๕๕๗

จากการประเมิน ประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จากมาตรการต่างๆ ๗ มาตรการได้รวมทั้งสิ้น ๓๗.๔๗ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นการลดก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณร้อยละ ๑๐ เทียบกับกรณีปกติ โดยสามารถแบ่งเป็นการลดก๊าซเรือนกระจกในสาขาการพัฒนาพลังงานทดแทนได้ ๓๗.๑๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และสาขาการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงานได้ ๐.๒๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า รายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตารางแสดงผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากมาตรการด้านพลังงานปี พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงาน	ปริมาณก๊าซเรือนกระจก ที่ลดได้ (MtCO ₂ e) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗
สาขาการพัฒนาพลังงานทดแทน (Renewable Energy: RE)	๓๗.๑๙
๑. มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานธรรมชาติ (พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ)	๔.๐๔
๒. มาตรการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานชีวมวล (ชีวมวล ก๊าซชีวภาพ ขยะ)	๘.๖๕
๓. มาตรการผลิตความร้อนจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานธรรมชาติ (พลังงานแสงอาทิตย์)	๐.๐๑
๔. มาตรการผลิตความร้อนจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานชีวมวล (ชีวมวล ก๊าซชีวภาพ ขยะ)	๑๙.๑๐
๕. มาตรการผลิตไบโอดีเซลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง	๒.๘๔
๖. มาตรการผลิตเอทานอลสำหรับใช้ในภาคขนส่ง	๒.๕๕
สาขาการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน (Energy Efficiency: EE)	๐.๒๘
๗. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. (โรงไฟฟ้าแม่เมาะ จำนวน ๕ หน่วย)	๐.๒๘
รวม	๓๗.๔๗

จากการประเมินพบว่า ประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จากมาตรการด้านพลังงานได้ทั้งสิ้น ๓๗.๔๗ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือคิดเป็นการลดก๊าซเรือนกระจกได้ประมาณร้อยละ ๑๐ เทียบกับกรณีปกติ ซึ่งถือว่าบรรลุเป้าหมายขั้นต่ำที่ร้อยละ ๗ จากการดำเนินการเองภายในประเทศ ตามที่ได้แสดงเจตจำนงไว้แล้ว ดังนั้นการดำเนินงานตาม NAMAs Roadmap อย่างต่อเนื่อง จะทำให้ประเทศไทยสามารถลดก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมายที่แสดงเจตจำนงไว้ที่ร้อยละ ๗ - ๒๐ ได้ก่อนระยะเวลาที่กำหนดไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นับเป็นการช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศในการให้ความร่วมมือกับประชาคมโลก นอกจากนั้น การดำเนินโครงการ NAMAs ที่มีการดำเนินงานต่อเนื่องถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๓ รวมถึงการจัดทำกรอบโครงสร้าง MRV ของมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกี่ยวข้อง จะช่วยส่งเสริมให้การดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๒๑ - ๒๐๓๐) บรรลุเป้าหมาย INDC ที่กำหนดไว้ต่อไป

๓.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

กระทรวงพลังงานได้เพิ่มมาตรการที่จะดำเนินการประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มเติม เพื่อป้องกันความเสี่ยงในกรณีที่มาตรการใดมาตรการหนึ่งมีผลการดำเนินงานลดลง ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจากการประชุมคณะทำงานประสานงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของกระทรวงพลังงาน ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้คัดเลือกมาตรการที่จะประเมินการลดก๊าซเรือนกระจก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๗ มาตรการ ซึ่งมีมาตรการเพิ่มเติมจากการประเมินปี พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๒ มาตรการ โดยพิจารณาจากศักยภาพและความพร้อมของข้อมูลสำหรับการประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ มาตรการผลิตความร้อนจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานธรรมชาติ และมาตรการผลิตความร้อนจากพลังงานทดแทนประเภทพลังงานชีวภาพ นอกจากนี้ กระทรวงพลังงานมีความพยายามที่จะรายงานผลการประเมินการลดก๊าซเรือนกระจกโดยใช้ข้อมูลย้อนหลัง ๑ ปี จากในปัจจุบันใช้ข้อมูลย้อนหลัง ๒ ปี เพื่อประเมินแนวโน้มสถานการณ์การลดก๊าซเรือนกระจกได้เร็วขึ้น

๓.๓ ขอบกฎหมาย

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจในการรวบรวมและรายงานผลการดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกตามมติคณะรัฐมนตรีและข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๓.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๐ และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๐ ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลาง (National Focal Point) ของ UNFCCC ดำเนินการที่สอดคล้องกับผลของการเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีฯ ในครั้งนี้ โดยการผลักดันมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย NAMAs ตามที่ประเทศไทยได้แสดงเจตจำนงไว้ต่อ UNFCCC รวมทั้งควรเร่งเสริมสร้างศักยภาพของโครงสร้างและกระบวนการ MRV

๓.๓.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๑ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงพลังงาน กระทรวงคมนาคม กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจเพิ่มเติมในการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการรายงานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจก และร่วมมือกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัฒนาคู่มือการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๓.๓.๓ ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ทุกส่วนราชการพิจารณาดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยให้รายงานผลการดำเนินการให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกเดือน

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบผลการประเมินก๊าซเรือนกระจกที่ลดลงจากมาตรการในภาคพลังงานปี พ.ศ. ๒๕๕๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๒